

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny – Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Sławomir Jęksa

Sędziowie: SSO Małgorzata Winkler-Galicka

SSO Hanna Bartkowiak (spr.)

Protokolant: p.o. staż. Anna Sobczak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Marzanny Woltmann-Frankowskiej

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2016 r.

sprawy **M. L.**

oskarżonego z art. 279 § 1 kk i inne

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego i jego obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu

z dnia 2 września 2015 r. sygn. akt VIII K 1056/13

1. Uchyła zaskarżony wyrok w punkcie III i na podstawie art. 17 § 1 pkt 10 kpk umarza postępowanie w sprawie o przestępstwo z art. 279 § 1 kk popełnione na szkodę Z. L. w dniu 13 marca 2013r. i w konsekwencji zmienia rozstrzygnięcie o kosztach w punkcie VII w ten sposób, że w 1/3 kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa.

2. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) za czyn przypisany oskarżonemu w punkcie I, w miejsce orzeczonej kary pozbawienia wolności, na podstawie art. 278 § 1 kk, przy zastosowaniu art. 37a kk w zw. z art. 34 § 1, § 1a pkt 1 oraz § 2 i art. 35 § 1 kk wymierza oskarżonemu karę 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin w stosunku miesięcznym,

b) przyjmując, iż złoty łańcuszek i złote kolczyki objęte zarzutem z punktu 2 stanowiły własność matki oskarżonego E. L., eliminuje je z opisu czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie II, umniejszając wartość zabranych przedmiotów do kwoty 2 460 złotych i za to przestępstwo z art. 279 § 1 kk, na podstawie tego przepisu, przy zastosowaniu art. 60 § 2 i § 6 pkt 3 kk w zw. z art. 34 § 1, § 1a pkt 1 oraz § 2 i art. 35 § 1 kk wymierza oskarżonemu karę 9 (dziewięciu) miesięcy ograniczenia wolności polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin w stosunku miesięcznym,

c) uchyła punkty IV i V,

d) na podstawie art. 85 § 1 kk i art. 86 § 1 i 3 kk łączy orzeczone wyżej kary ograniczenia wolności i wymierza oskarżonemu karę łączną 10 (dziesięciu) miesięcy ograniczenia wolności polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin w stosunku miesięcznym.

1. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

2. Zwalnia oskarżonego z obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa należnych od niego kosztów procesu za postępowanie odwoławcze i nie wymierza mu opłaty za obie instancje.

Hanna Bartkowiak Sławomir Jęksa Małgorzata Winkler-Galicka

UZASADNIENIE

na podstawie art. 457 § 1 kpk , z uwagi na brak wniosków stron złożonych w oparciu o art. 457 § 2 kpk , ograniczone do przedstawienia powodów rozstrzygnięcia o uchyleniu zaskarżonego wyroku w pkt III i umorzeniu w tym zakresie postępowania (pkt 1 wyroku)

M. L. został oskarżony o trzy czyny z art. 279 § 1 kk, a w tym o to, że w dniu 13 lutego 2013 r. w P. na os. (...) w mieszkaniu przy pomocy dopasowanego narzędzia dokonał włamania do zamkniętego pokoju skąd zabrał w celu przywłaszczenia dysk twardy (...), dysk twardy (...), dysk twardy (...) w wyniku czego powstały łączne straty w wysokości ok. 1 000 zł na szkodę Z. L. (pkt 3 aktu oskarżenia, k. 60-61).

Sąd Rejonowy Poznań - Stare Miasto w Poznaniu, wyrokiem z dnia 2 września 2015 r. wydanym w postępowaniu o sygn. akt VIII K 1056/13, uznał **oskarżonego M. L.** za winnego trzech czynów, a w tym przestępstwa z art. 279 § 1 kk popełnionego w sposób wyżej opisany, z tą zmianą, iż przyjął, iż do popełnienia czynu doszło w dniu 13 marca 2013 r. (pkt III zaskarżonego wyroku). Przyjął jednocześnie, że czyn ten stanowił wraz z czynem przypisanym oskarżonemu w pkt II zaskarżonego wyroku ciąg przestępstw i na podstawie art. 91 kk w zw. z art. 279 § 1 kk wymierzył mu za to karę 1 roku pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 85 § 1 kk i art. 86 § 1 kk połączył wymierzone oskarżonemu kary pozbawienia wolności i wymierzył mu karę łączną 1 roku pozbawienia wolności. Orzekł też, na podstawie art. 46 § 1 kk obowiązek naprawienia w części szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę kwoty 1 700 zł na rzecz Z. L.. Zasadził również od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 140 zł, a w tym wymierzył mu 180 zł tytułem opłaty (k. 166-168).

Powyższy wyrok zaskarżyli w całości : oskarżony oraz jego obrońca.

Oskarżony, złożwszy tzw. apelację wprost, zarzucił rażącą niewspółmierność kary oraz środka karnego. Ponadto zaskarżył rozstrzygnięcie o kosztach sądowych.

Podnosząc tak, wniósł o warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności na okres 3 lat próby, rozłożenie obowiązku naprawienia szkody na raty oraz zwolnienie z obowiązku zapłaty kosztów sądowych (k. 180-180v).

Obrońca zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia oraz rażącą niewspółmierność kary.

Wywodząc tak, apelujący ten wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie mu kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania albo kary ograniczenia wolności, ewentualnie o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania (k. 191-198).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego była zasadna m.in. w części, w której wytykała skazanie oskarżonego za trzeci z zarzucanych mu czynów (z art. 279 § 1 kk), mimo że w aktach sprawy brak jest złożonego przez pokrzywdzonego Z. L. wniosku o ściganie. Potwierdzenie trafności tego zarzutu spowodowało ostatecznie uchylenie pkt III zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania w sprawie o przestępstwo z art. 279 § 1 kk popełnione na szkodę Z. L. w dniu 13 marca 2013 r., a to z uwagi na ujemną przesłankę procesową z art. 17 § 1 pkt 10 kpk. Umorzenie to wywołało konieczność zmiany pierwszoinstancyjnego rozstrzygnięcia o kosztach sądowych.

Wyjaśniając powody takiego rozstrzygnięcia, na wstępie zauważyć trzeba, że pokrzywdzony Z. L. jest bratem oskarżonego M. L.. To jest osobą mu najbliższą (por. art. 115 § 11 kk). Zgodnie zaś z art. 279 § 2 kk jeżeli kradzież z włamaniem popełniono na szkodę osoby najbliższej, ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego.

Podkreślić należy, że wniosek o ściganie może być złożony na piśmie lub ustnie do protokołu. Nie wymaga się tutaj żadnej szczególnej formy, musi być on jednak wyraźnym przejawem woli ścigania karnego, w tym poprzez zgłoszenie żądania „ukarania winnych” (por. kom. do art. 12 [w:] T. H. Grzegorzczak, Kodeks postępowania karnego. Lex, 2014).

Zrealizowana w toku kontroli odwoławczej analiza akt sprawy wykazała, że nie ma w nich dokumentu obejmującego oświadczenie Z. L., w którym bezspornie wnosiłby on o ściganie swego brata M. L. za kradzież dokonaną na jego szkodę w dniu 13 marca 2013 r. W tej sytuacji Sąd odwoławczy uznał za stosowne zawezwanie pokrzywdzonego na rozprawę apelacyjną celem umożliwienia mu wypowiedzenia się co do tej kwestii, zakładając, że zgłoszony na tym etapie sprawy wniosek o ściganie sanowałby dotychczasowe postępowanie karne w kwestionowanym zakresie.

Na rozprawie, którą Sąd Okręgowy w Poznaniu przeprowadził w dniu 30 czerwca 2016 r., Z. L. oświadczył, że nie składa wniosku o ściganie M. L. za kradzież popełnioną dnia 13 marca 2013 r. na jego szkodę (k. 265). W ten sposób potwierdził swoje stanowisko, które zawarł w piśmie skierowanym do Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 9 czerwca 2016. (k. 246).

Przepis art. 17 § 1 pkt 10 kpk określa, że nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy brak jest wniosku o ściganie pochodzącego od osoby uprawnionej, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Sąd odwoławczy jednocześnie ustalił brak podstaw aby w tej sprawie znajdowały zastosowanie szczególne przepisy ustawy, które zwalniałyby z konieczności uzyskania od wymienionego pokrzywdzonego wniosku o ściganie. Ewentualnie dopuszczałyby możliwość procedowania pomimo odmowy złożenia takiego wniosku.

Mając wszystko powyższe na uwadze, Sąd odwoławczy zobligowany był na podstawie art. 439 § 1 pkt 9 kpk w zw. z art. 17 § 1 pkt 10 kpk uchylić zaskarżony wyrok w oznaczonej części i w tym zakresie umorzyć postępowanie.

Rozstrzygnięcie to wpływało na orzeczenie o kosztach sądowych. Zgodnie z art. 632 pkt 2 kpk, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, w razie umorzenia postępowania w sprawie z oskarżenia publicznego koszty procesu ponosi Skarb Państwa, z wyjątkiem należności z tytułu udziału adwokata lub radcy prawnego w charakterze pełnomocnika pokrzywdzonego, oskarżyciela posiłkowego albo innej osoby. Uwzględnivszy ten przepis, a także fakt, że umorzenie dotyczyło jednego z trzech zarzuconych podsądnemu czynów, Sąd II instancji zmienił pkt VII zaskarżonego wyroku w ten sposób, że w 1/3 kosztami sądowymi obciążył Skarb Państwa.

Biorąc zatem pod uwagę powyższe ustalenia i rozważania, wobec zasadności zarzutu naruszenia art. 279 § 2 kk podniesionego w apelacji obrońcy oskarżonego, Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt 1 swego wyroku.

W pkt 4 wyroku Sąd II instancji orzekł o kosztach postępowania odwoławczego. Na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 636 § 1 i 2 kpk zwolnił oskarżonego M. L. od obowiązku ich zwrotu Skarbowi Państwa, a w tym nie wymierzył mu opłaty za obie instancje. Postanowił tak, gdyż złożone na jego korzyść apelacje okazały się w dużej mierze zasadne. Za zwolnieniem, poza trudną sytuacją materialną podsądnego, przemawiały więc również względy słuszności.

Hanna Bartkowiak Sławomir Jęksa Małgorzata Winkler-Galicka